

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=3277019&CID=2451034> : לינק לקובץ :

תוכנית : כאן ועכשיו

תאריך : 20/06/2010

שעה : 18:59:57

רשת : קול המוסיקה

כותרת: יוסי שיפמן - אופרה פולנית במסגרת הסידרה המוסברת שלו במרכז פליציה

ריקה בר סלע : וערב טוב ליוסי שיפמן.

יוסי שיפמן : ערב טוב ריקה.

ריקה בר סלע : ואנחנו נעים מן העולם הרוחני, מן הפיוט, לך
אלי תשוקתי, אל אופרה פולנית.

יוסי שיפמן : כן.

ריקה בר סלע : בעצם במסגרת הסידרה שלך, שאתה, סידרת
ההרצאות והקרנות האופרה שאתה מעביר במרכז פליציה בלומנטל.
אתה מעלה אופרה לא ידועה ולא מוכרת כמעט בעולם, זו הלקה
של סטניסלב מוניושקו, אופרה פולנית שיש רק אני חושבת שתי
ארצות בעולם שבהן היא מוכרת. זה כמובן פולין וגם ישראל.
יוסי שיפמן : היא בעצם יותר מוכרת יותר, לפני שניכנס לאופרה
עצמה,

ריקה בר סלע : נכון היא היתה מוכרת בעבר יותר בארץ.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

יוסי שיפמן : לא רק בארץ. היא גם היתה הוצגה בווינה והוצגה בפארג והוצגה בלונדון. אבל עם השנים היא חזרה הביתה, ובין בידגוץ" לקרקוב לוורשה לוורוצלב, אני חושב אז שמה היא מוצגת די הרבה. וזאת אופרה, הסיפור הוא סיפור אופראי, נאמר שיגרתי לצורך העניין הזה,

ריקה בר סלע : סיפור טראגי, כן.

יוסי שיפמן : כן, בחורה צעירה שיש לה מעריץ, הסופרן שמעריץ אותה הטנור, והוא רוצה קשר איתה, אבל היא בת המעמד הנמוך בפולין זה הגורל עם האיכרים שגרים בהרי הטטרה, ולתוך הסיפור הזה נכנס הבריטון שהוא במעמד השלכטה האצולה, ויש להם איזה שהוא קשר רומנטי חד פעמי, ואחריו הוא רוצה להתחתן כמובן עם בת אצילים. ובמהלך החתונה הארוחה של הלכה, קולה בעצם נשמע באוויר, מכאן ואילך יש מרדף שמסתיים בסוף טראגי שהיא משליכה את עצמה למים, והוא מתחתן עם בת האצילים וזה פחות או יותר הסיפור בשתי, שני משפטים, שלושה משפטים.

ריקה בר סלע : כן. והמוסיקה,

יוסי שיפמן : אבל העניין הוא שהאופרה הזאת שייכת לקבוצה של אופרות שנכתבו לא רק בפולין, אלא אופרות שליוו את אביב העמים קצת לפניו, קצת אחריו. 1848 באירופה כשכל החלק המזרחי של היבשת, שדיכא למעשה במשך המון שנים את היצירה המקומית, מתחיל לפרוח. וגם ברוסיה בעצם, תחשבי על בורודין

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ועל גלינקה, וגם בהונגריה, אם זה ... של אריקסל, ואח"כ בנגבן, וגם כאן אופרות של מוניושקו, הם העלו בעצם לראשונה את האופרות בשפה המקומית וכשהנושאים הם נושאים שקשורים איך שהוא לפולקלור המקומי. סמטנה שזכה באותה העת בכלה המכורה, לפני כן ניסה אופרה עם סיפור לאומי שלא כל כך הצליחה. בסופו של דבר האופרה שהצליחה היתה הכלה המכורה. אבל כאן העניין היה שבעצם המלחינים האלה הם באו אחרי המלחינים הגדולים, אחרי רוסיני ואחרי מוצרט ואחרי מעצבי האופרות, ומה שנשאר להם כדי למתג את עצמם, אם נשתמש בלשון של היום, כדי ליצור משהו היה שימוש במחולות העממיים. ואז אנחנו מוצאים את הפולקה אצל הצ'כים, ואת הצ'רדש אצל ההונגרים, וכאן נמצא כמובן את הפולוניז ואת המזורקה, ואת המחולות העממיים של הכפריים וכל המקלות של האיכרים שגרים בטטרה, כלומר הם הופכים את המחול העממי למשהו אומנותי, שבאמצעותו הם באמת הופכים את היצירה למעמד שיש לה. עכשיו אני חייב לומר שבאמת גם הפולנים, אבל לא רק הפולנים. כשביקרתי לפני כמה שנים בגרוזיה ראיתי שכל שנה בית האופרה הממלכתי של טיביליסי, נפתחת בהעלאת אחת האופרות שלהם. אם זה אבשלום בטרי של פיישווילי אופרה אחרת של מלחינים אחרים, כלומר יש איזה שהיא הנחת עבודה שצריך לשמר את המסורת של משהו שלנו. ואני כל הזמן חושב מתי יעשו את דן השומר, או

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

את אלכסנדרה החשמונאית? מתי יחזירו אותם לאיזה שהוא, לאיזה שהיא מסגרת קבועה, כי נכון שאנחנו הגענו לאופרות שלנו באיחור של 50 שנה כמו כל התנועה הלאומית שלנו. ריקה בר סלע: אבל גם אנחנו חלק מבעצם, יוסי שיפמן: נכון. ריקה בר סלע: אותו תהליך של אביב העמים. יוסי שיפמן: כן. אביב עמים מאוחר, ואנחנו הגענו בסתו כמובן. אבל בכל זאת יש איזה מדיניות שאף אחד לא מכתוב אותה. היא קורית שם. לא מזמן, באמת זה היתה, הקרנתי באותה סידרה דרך אגב, זה גם בבוקר בפליציה בלומנטל ואחר הצהריים בסינמטק בחיפה, אותה האופרה תוקרן במקרה באותו יום פעמיים, אבל גם בנקמן של אריקל, עם הזמרים ההונגריים הגדולים ביותר והאנשים שאלו אותי תגיד, למה לא רואים את זה? כי יש שם מוסיקה יפהפיה. נכון שהיא לא מורכבת וגדולה כמו האופרות המאוחרות של ורדי, או אני יודע, אופרות כמובן לא וגנר או ריכרד שטראוס, אבל הסיפור הטוב ישנו. המוסיקה הטובה ישנה. ואם איכות הביצוע היא המדברת, אז חבל שלא רואים אותה יותר. וכאן ההפקה שאנשים יראו, זה הפקה של בית האופרה של וורוצלב. עם המנהלת האומנותית שלו אווה מיכניק שהיא המנצחת, זמרת רוסיה דווקא בתפקיד הראשי, עם שם משפחה מעורר חשדות, ברודינה, אבל זאת לא אולגה זה טטיאנה ברודינה שהיא

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

עושה תפקיד מצויין, וכמובן האלמנטים הריקודיים, צריך לומר שמונישקו כתב את האופרה פעמיים. בפעם הראשונה היא לא התקבלה ולא אושרה בין היתר בגלל שנוסף לכל הצרות של פולין, שהיתה מחולקת בין מדינות שכנות, פרוסיה, אוסטריה הונגריה ורוסיה ששלטו ברוב המדינה, אז רק איזה דוכסות באמצע פולין היתה עצמאית, בגלל שלאצילים היה מעמד, היתה להם זכות וטו אוטומטית בסיין, ז"א אם משהו לא נראה להם, אז הם בזכות הוטו שלהם ביטלו לא אישרו חוקים. וברגע שהוא מעלה אופרה שבעצם בועטת במעמד האצולה, כי היא מראה כמה הוא, כמה הוא לא בסדר כלפי הגורלים כלפי הפועלים הפשוטים האיכרים הפשוטים, הם לא רצו לראות את האופרה הזאת. ולקח כמה שנים כמעט 10 שנים בין הכתיבה הראשונה שהיו שתי מערכות, אח"כ הוא הגדיל ו-4 מערכות שבהן הוא כבר העמיס על האופרה את כל היסודות הלאומיים, ומכאן ואילך האופרה הצליחה. מונישקו דרך אגב בזיכרון נכנס גם בדברים אחרים בהמון יצירות דתיות ויצירות אחרות, ועוד אופרות שעדיין מועלות בעיקר בפולין. אבל הוא באמת המלחין, כולם חוגגים את שופן, אבל בעצם מונישקו הוא המלחין הלאומי הראשון. ריקה בר סלע : הראשון. יוסי שיפמן : הוא לא פרץ החוצה, ריקה בר סלע : כן.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-56 17166
www.ifat.com

יוסי שיפמן : אבל בפירוש הוא למד אצל אותם מורים של שופן תקופה מסויימת, כך שסטניסלב מוניושקו באמת באמת מגיע לו הכבוד,

ריקה בר סלע : סטניסלב מוניושקו, האופרה הלקה, בהפקה של, יוסי שיפמן : בית האופרה של וורוצלב,

ריקה בר סלע : של אופרה של וורוצלב, ומי שרוצה באמת לראות את ההקרנה של האופרה הזאת, ולשמוע הסבר על הלקה של מוניושקו, מחר יום שני, יוסי שיפמן : ב-11 בת"א.

ריקה בר סלע : ב-11 בבוקר, במרכז פליציה בלומנטל בת"א. יוסי שיפמן : וב-5 אחרי הצהריים בסינמטק של חיפה. ריקה בר סלע : 5 אחר הצהריים באותו יום, בסינמטק, יוסי שיפמן : נכון, במקרה.

ריקה בר סלע : בסינמטק בחיפה. יוסי שיפמן, אני מאוד מאוד מודה לך, ואנחנו נסיים בצלילים מתוך הלקה, את המזורקה, יוסי שיפמן : נהדר, ערב טוב ריקה, תודה.

ריקה בר סלע : תודה, ערב טוב. *** (קטע מוסיקלי)***

* : מזורקה מתוך האופרה הלקה מאת מוניושקו, האופרה הלקה תוקרן מחר במפגש בסידרה אופרה מהסרטים בעריכתו של יוסי שיפמן, מחר יום שני ב-11 בבוקר, במרכז פליציה בלומנטל בת"א וב-5 אחר הצהריים בסינמטק בחיפה. ריקה.